

देय् दबुलिइ न्हापांखुसिइ मिसा नेतृत्व संस्थागत विकास यानाः न्ह्यायेगु जुइ - नायः रश्मिला

लहना वाःपौ/नेवाः देय् दबूया च्याक्वःगु तःमुँज्याय् न्हापांखुसी मिसाम्हेसित नायः ल्यःगु दु। वंगु आइतवाः जूगु तःमुँज्याय् रश्मिला प्रजापति नायः पदय् निर्विरोध ल्ययेगु ज्या जूगु खः। आइतवाः राष्ट्रिय सभागुहलय् जूगु तःमुँज्यां प्रजापति नेतृत्वया ४२ म्ह दुजः दुगु न्ह्यु कार्यसमिति ल्यःगु खः।

निर्विरोध नायः पदय् निर्वाचित जुयादीम्ह प्रजापति थःगु कार्यकालय् नेवाः देय् दबूया संस्थागत विकास व क्षमता अभिवृद्धि याकुसं केन्द्रनिसें वडातक सक्रिय दयेका यंकेगु, नेवाः समुदायया सामाजिक, आर्थिक व राजनीतिक सशक्तिकरण यायेगु खँ न्ह्यथनादीगु दु। वय्कलं देय्या मू प्रवाहकरणय् नेवाः समुदायया पहुँच

अप्वयेकेगु, नेपालभाषा, लिपि, संस्कार, संस्कृति अभियानयात अप्वयेका यंकेगु, देय् दबूयात हलिमय् न्यंका यंकेगु व नेवाःतयत भावनागत रुपं छधी याना यंकेगु प्रतिबद्धता प्वकादीगु दु।

न्ह्यु कार्यसमितिया वरिष्ठ न्वकु पदय् सत्यनारायण डंगोल निर्वाचित जुयादीगु खः। उकथं हे मिसा उपाध्यक्ष सिता श्रेष्ठ निर्वाचित जूगु दु।

अथे हे कोशी प्रदेशया उपाध्यक्षय् नरेशकुमार शाक्य, मधेश प्रदेशय् दक्षनारायण श्रेष्ठ, बागमतिइ शान्त श्रेष्ठ, गण्डकीइ हरिकुमार श्रेष्ठ, लुम्बिनीइ विजुला जोशी, कर्णालीइ खगेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ, सुदुरपश्चिमय् ऋषिकेश श्रेष्ठ, स्वनिगः विशेष प्रदेशय् उमेश स्थापित ल्यःगु दु।

उकथं हे मू छ्याञ्जे श्रीकृष्ण

महर्जन, उपमहासचिव वाशु श्रेष्ठ, कोषाध्यक्षय् माइला डंगोल, सचिव खुल्लाय् नारायणप्रसाद श्रेष्ठ, श्रीजन श्रेष्ठ, मिसा सचिव बसन्ता श्रेष्ठयात ल्यःगु दु। जातीय परिषदय् मचाराजा महर्जन ल्यःगु दु।

थुकथं हे दुजलय् कोशीपाखे भिमकला श्रेष्ठ, मधेशं रामभक्त प्रधान, बागमतिपाखे पार्वती श्रेष्ठ, लुम्बिनी अरुणा श्रेष्ठ, कर्णाली सुन्दरमान श्रेष्ठ सुदुरपश्चिमपाखें सुमित्रा श्रेष्ठ, स्वनिगः प्रदेशं रमेश जोशी निर्विरोध निर्वाचित जूगु खः।

मिसा दुजलय् निर्मला श्रेष्ठ, तारा श्रेष्ठ, योगिता श्रेष्ठ, ललिता प्रधान, बिमला श्रेष्ठ, रमना श्रेष्ठ, अर्चना तण्डुकार व शोभा वज्राचार्य निर्विरोध निर्वाचित जुयादीगु खः।

थुकथं हे दुजलय् कृष्णधन श्रेष्ठ, दिलिप कुमार श्रेष्ठ, योगेन्द्रनारायण प्रधान, नरेश श्रेष्ठ, विष्णुगोपाल महर्जन, राजेन्द्र कुमार पिया, नरेन्द्र प्रधान, सुदनमान मुनिकार, नारायण श्रेष्ठ व विनोद कुमार श्रेष्ठ निर्वाचित जूगु दु।

ल्यज्या न्ह्यः देय् दबूया नायः पवित्र वज्राचार्यया सभापतित्वय् जूगु तःमुँज्याया बन्द सत्रय् स्वनिगः विशेष प्रदेशया नायः नविन थेच्वामिं लसकुस यानाः न्ह्याःगु तःमुँज्याय् दांभरिं निरञ्जनरत्न शाक्यं आर्थिक ल्याःचाः, लेखा परीक्षकया प्रतिवेदन, मूख्याञ्जे सत्यनारायण डंगोलं वार्षिक प्रगति विवरण न्ह्यब्वयादीगु खः। निगुलिं प्रतिवेदनय् व्यापक सहलह यानाः पारित याःगु खः।

देय् दबूया नायः लिसे निर्वाचित जूपिं व निर्विरोध जूपिं सकसितं निर्वाचन कमिटीया काज किरण शाक्यं प्रमाणपत्र लःलहानादीगु खः।

थगुने जेठ २ गते नवलपुरया गैडाकोट दण्डाय् तःमुँज्या न्ह्यानाच्वेच्चं देय् दबूया छ्वः संस्थापकतय्सं तःगु मुद्दाया कारणं स्थगित जूगु खः। वयां लिपा उच्च अदालत यलं देय् दबूया पक्षय् फैसला यायेवं तःमुँज्या हाकनं ल्यं ७ पेजय्

भाषासेवी विष्णु चित्रकार मन्त

लहना वाःपौ/भाषा सेवी, व्याकरणविद, जगतसुन्दर ब्वनेकुथिया संस्थापक व संचालक समितिया न्वकु लिसें नेवाः आन्दोलनया न्ह्यलुवा विष्णु चित्रकार म्हागः सुथय् ३ बजे आकाभाकां मन्त। वय्कः अपर मुस्ताड भ्रमण भायादीगु इवलय् आकाभाकां म्दुगु खः। म्दुम्ह व्याकरणविद् चित्रकार म्दुम्ह देवदास मानन्धरलिसे जानाः नेपाल संवतया नगुमा पिथनेगु ज्याय् न्ह्याचिलादीम्ह खः। वय्कलं नेपाल लिपि युनिकोड दर्ताया निती नं ज्या यानादीगु खः। उकथं हे वय्कलं नेपालभाषाया व्याकरण व भाषा सयेकेगु सफू च्वयादीगु खः। ७६ दैय् म्दुम्ह वय्कःया जहान भाषासेवी विद्या चित्रकार व न्ह्याय् सिचु चित्रकार दु।

तथ्यया आधारय् बुखँ प्रशारण यायेमाः

लहना वाःपौ/ संस्कृति नाप सम्पदा संरक्षण यायेत पत्रकारतय्स तथ्य आधारित रिपोर्टिड यानाः सचेतना थनेमाःगु खँय् बः बिउगु दु। नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू व यँ महानगरपालिकाया अन्तर्गत हनुमानढोका दरबार क्षेत्र कार्यक्रम नाप सहकार्य यानाः जूगु सम्पदा संरक्षणय् पत्रकारिताया भूमिका विषय विचाः गोष्ठीइ ब्वति काउपिस उगु खँय् बः बिउगु खः। सम्पदाय् जुयाच्चंगु अतिक्रमण, ढिलासुस्ती नाप लापरवाही जुयाच्चगुलि निगरानी यानाः सम्बन्धित निकाययात जिम्मेवार दयेकाः 'वाचडग' भूमिकायात अफ बल्लाकेमाःगु खँय् बः बिउगु दु।

ज्याइवल्य यँ महानगरपालिकाया प्रवक्ता नाप १७ या वडा अध्यक्ष नवीन मानन्धर सम्पदा संरक्षण यायेत स्थानीय तह, सञ्चार माध्यम व समुदाय दथुइ सहकार्य यानाः वनेमाः धयादिसें स्वनिगःया मौलिक पहिचान म्हासिकेत सञ्चार क्षेत्रं अफ जिम्मेवार भूमिका म्हात्येमाःगुलि बः बियादीगु खः।

गुथि संस्थानया पुलांम्ह प्रशासक किरण शाक्यं गुथि प्रणाली सम्पदा संरक्षणया मेरुदण्ड जूगुलि पत्रकारतय्स सम्बन्धित थीथी विषय दुयंक दुहां वनाः तथ्यय् आधारित समाचार ल्यं ७ पेजय्

सकलसित च्वसुया निती इनाप

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया ग्वसालय् वरिष्ठ पत्रकारलिसें भाषा आयोगया दुजः मा. सुरेश किरण मानन्धर म्दुगु लत्याया पूर्ण्यतिथिइ वङ्गु बछलाथ्व पञ्चमी (वैशाख ९ गते) बुधवाः छगू लुमन्ति पौ (स्मृति ग्रन्थ) पिथनेगु ग्वसाः दुगुलिं वय्कःलिसे सम्बन्धित छुं नं कथंया लुमन्ति च्वसु दुसा दबूयात थ्व हे चैत्र २६ गते दुने उपलब्ध याकादीत सकलसित इनाप यानाच्वना।

च्वसु दुथ्याकेगु निती :
9851098095, 9851099472, 9851165487, 9851123753
nfnj1132@gmail.com

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

चमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय चिनामि : तिर्थ माली

धुन देने धुन सँन्त्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन भीगु लागाय भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु भीगु नेवाः ध्वाँय थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू जातितय स्वायत्त राज्य लुइ कपं च्वय भिलिमिलिं राष्ट्र भःभः धायक न्त्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

सम्पादकीय

सामाजिक सञ्जालय हिंसा याइपिंत कारबाही यायेमाः

सामाजिक सञ्जालय थौकन्ह्य अराजक व उच्छृङ्खल जुया वयाच्वंगु दु। अज्याःगु ज्या दिके मफुत धाःसा वयागु प्रभावं पीडित व पीडक जक मखु समाजयात हे तःधंगु लिच्वः लायेफु। छु ई अज्याःगु हे घटनां नेपाःया राजनीतिक मनूतयूत व उमि समर्थक विरुद्ध सामाजिक सञ्जालय यक्वः हे घृणा व द्वेषपूर्ण अभिव्यक्ति वयेगु ज्या जूगु खः।

अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता दुगु देय् अमेरिकाया समाजय तक अदालत हे सामाजिक सञ्जालयात कुलतय लगे याइपि व जानकारी मवीपिं अपराधय दोषी जूपिंत क्षतिपूर्ति नाप वँ पुइकेगु निर्णय याःगु खः। नेपालय धाःसा छगू राजनीतिक दलया समर्थक मेगु दलया नेता व समर्थकया चरित्र हत्या यायेगु ज्या मदिक जुयाच्वंगु दु।

मनोविज्ञानं घृणा व भ्रम ब्वलंकेगु ज्या यानाः लय ताइपि मनोरोगी खः धका धायेगु याः। मेगु माध्यमपाखे घृणा व भ्रम ब्वलंकीपं मनोरोगीतय सुधार गृहलय तयेगु याइ। सामाजिक सञ्जालया मनोरोगीपिं ख्वाः सुचुकीगु सुविधा व भौगोलिक बन्धनं पिने लाःपिनिगु कारण यक्वः अराजक खनेदुगु खः।

सामाजिक सञ्जालाखे यक्वः मखुगु द्वपं फयेमाःपिं मिसापिं जुयाच्वंगु दु। उमित यौन हिंसात्मक टिप्पणी प्रकारान्तरं लैङ्गिक हिंसा नं खःसा मानसिकरूपं याइगु छगू यौन हिंसा नं खः। विडम्बना धायेमाः कानून कथं अपराध जूसां थज्याःगु हिंसा याइपिंत कारबाही धाःसा जुयाच्वंगु मदु।

लिपागु इलय राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी व वया नेताया इसाराय थज्याःगु 'डिजिटल हिंसा' जुयाच्वंगु खनेदु धाःसा ज्यु। तर, सामाजिक सञ्जालय रास्वपाया समर्थनतयसं लिपांगु इलय यानाच्वंगु आक्रमण नं तसकं अस्वाभाविक खनेदु। राजनीतिक दलया कार्यकर्ता व समर्थकतय 'डिजिटल साक्षरता' व 'शिष्टता' या प्रशिक्षण बीमाःगु खनेदु। विपक्षीयात जक ब्वः बीगु बहादुरी खः धइगु भ्रम नेतृत्वपाखे चीकेमाः। अथेहे साइबर अपराध सम्बन्धी विद्यमान कानूनयात परिमार्जन याना सामाजिक सञ्जालय जुइगु लैङ्गिक हिंसा व चरित्र हत्या याइपिंत सजाय बीमाः।

सुक च्वनेगु तजिलजिं पारदर्शितापाखे

डा. विधुप्रकाश कायस्थ

नेपाःया वर्तमान शासन व सामाजिक परिवेश गम्भीर 'सञ्चार संकट' पाखे वनाच्वंगु दु। छखे राज्य संयन्त्रप्रति जनविश्वासया सुख्खा जुयाच्वंगु दुसा मेखे नेतृत्व तहलय थःगु कमजोरीयात त्वपुइगु 'मौन संस्कृति' हावी जुयाच्वंगु दु। थ्व मौनता खँवःया अभाव जक मखु, बरु संस्थागत भ्रष्टाचार व अपारदर्शिताया बल्लाःगु पःखाः खः। थ्व हे पृष्ठभूमिइ जिं थःगु मौलिक स्वीकारोक्ति सञ्चारया सिद्धान्त (Confessional Communication Theory) य् छगू अवधारणा न्ह्यब्वयागु दु, गुकियात भारत सरकार बौद्धिक सम्पदा अधिकार अन्तर्गत जितः प्रतिलिपि अधिकार 'कपीराइट' बियातःगु दु। थ्व अवधारणायात धमाधम व्यवहारय कार्यान्वयन यातधाःसा नेपाःया राजनीतिक व प्रशासनिक शुद्धिकरणया निरतिं छगू अपरिहार्य रोडम्याप साबित जुइफु। थ्व रोडम्याप नेपाःया सामाजिक आर्थिक विकासय वरदान साबित जुइफु। मौनता व संस्थागत संस्थागत लुटतन्त्रया तजिलजि

नेपाली समाजय छगू कथंया मनोवैज्ञानिक व राजनीतिक दबाव दु कि 'नववायेगु' स्वयां 'नववायेगु' यात सुरक्षित तायेकी। छम्ह निजामती कर्मचारी वा राजनीतिज्ञं व्यवस्था दुने समस्या खनेवं थःगु क्यारियर वा राजनीतिक भविष्यया रक्षाया निरतिं 'मौन' च्वनेगु सम्भ्रौता याइ। स्वीकारोक्ति सञ्चारया सिद्धान्त कथं थ्व हे सामूहिक मौनतां लुटतन्त्र 'संस्थागत क्लेप्टोक्रेसी' (Institutional Kleptocracy) यात तिबः बियाच्वंगु दु। गलतीयात स्वीकार मयाःबलय बुलुहुँ बुलुहुँ राष्ट्रिय व्यवस्थाया ब्व जुयावनी। थौं नेपाली राजनीतिइ खने दयाच्वंगु विचलन व भ्रष्टाचारया श्रृंखला थ्वहे 'मौन संस्कृति'या लिच्वः खः।

खँहाबल्हा यायेगु, द्विबिदं सुचुकेगु मखु

जिं भारत सरकारपाखे प्रतिलिपि अधिकार प्राप्त यानागु थ्व सिद्धान्त संकीर्ण धार्मिक वा कानूनी परिधिं पिने 'स्वीकारोक्ति' यात पुनःपरिभाषित यानाः 'सञ्चारया शक्ति' धकाः पुनःपरिभाषित यानातःगु दु। थुगु सिद्धान्तं स्वीकारोक्तियात न्यागू चरणया प्रक्रिया कथं ब्याख्या याइ।

- ० आन्तरिककरण : छुं नं गलत ज्या वा नीतिगत त्रुटिया नैतिक भार नुगलं हे महसुस यायेगु।
- ० प्रकटीकरण : मनुयात सत्य खँ ल्हायेत प्रोत्साहित याइगु अवस्था वा नैतिक चेतना।
- ० प्रस्तुतीकरण : 'प्राप्तकर्ता' (जनता वा सरोकारवाला) यात पारदर्शी रूपं सत्य खँ थ्यंकेगु।
- ० प्रमाणीकरण : समाज व सञ्चार माध्यमपाखे सत्यया निष्पक्ष मूल्यांकन व

प्रमाणीकरण।

० संकल्पः स्वीकारोक्ति लिपा नीतिगत सुधार व भविष्यय गलती दोहोरे मजुइगु व्यावहारिक प्रतिबद्धता।

न्ह्यब्वयागु थुगु सिद्धान्त कथं स्वीकारोक्ति धइगु माफी प्वनेगु जक मखु, बरु व्यवस्थायात भिंकेगु 'प्रारम्भिक बिन्दु' खः।

समकालीन भ्रष्टाचार व 'सञ्चार संकट' न्ह्यब्वयागु थुगु सिद्धान्तया प्रयोगं लिपांगु दैय नेपालय खनेदुगु सहकारी ठगी प्रकरण व नक्कली भूटानी शरणार्थी प्रकरण थेंज्याःगु मुद्दाय सुचारु रूपं पिहां वनेगु लैपु चायेके फइ। थुपिं प्रकरणय संलग्न पात्रतयसं अन्तिम क्षण तक सत्ययात सुचुकेत 'मौनता' व 'अस्वीकार'या सहारा कयाच्वंगु दु।

० सहकारी संकट : सहकारीया नियामक निकायया निर्देशक व अधिकारीतयसं 'सञ्चार स्वीकारोक्ति'या अभ्यास यानाः तलताया अभाव व लगानीया त्रुटियात सार्वजनिक रूपं स्वीकार याःगु जूसा थौं लखौं बचतकर्तातयत समस्या जुइ मखुगु जुइ। न्ह्यब्वयागु सिद्धान्तं धाइ कि सुलाच्वंगु सत्य विस्फोट याइ, तर सञ्चारित सत्यं समाधान माली।

० नक्कली शरणार्थी प्रकरणः थुकिं राज्यया शीर्षय च्वंगु 'साँठगाँठ' गुकथं मौनताय आधारित दु धइगु कथनाच्वंगु दु। यदि छम्ह अधिकारी जक 'आन्तरिकीकरण' व 'खँ प्वंकेगु' यायेगु आँट क्यंगु जूसा थ्व राष्ट्रिय लज्जाया अवस्था ब्वलनीगु मखु जुइ।

संसद व सांसदया भूमिका : आत्म आलोचनानिसं स्वीकारोक्ति तक

नेपाःया राजनीतिइ 'आत्मआलोचना' धइगु खँवः व्यापक रूपं छ्यलाबुलाय वःसां पार्टी दुनेया आन्तरिक द्वन्द्व ज्यकेत प्रायः तालतुल यायेगु ज्याभः जक जुयाच्वंगु दु। न्ह्यब्वयागु अवधारणां थुकियात सार्वजनिक उत्तर दायित्वलिसे स्वानाच्वंगु दु।

सांसदतयसं सदनय दनाच्वंबलय थःगु नीतिगत असफलता, निर्वाचन क्षेत्र विकास कोषया अपारदर्शी छ्यलाबुला वा थःथिति वादयात सार्वजनिक रूपं स्वीकार यायेगु संस्कृति विकास यायेमाः। जब छम्ह जनप्रतिनिधिं इमान्दारी पूर्वक थःगु गलतीयात सम्प्रेषण याइ, वं जनताया विश्वास हाकनं कायेफइ। 'सञ्चारात्मक अखण्डता' लोकतन्त्रया आत्मा खः।

निजामती सेवा व 'सुरक्षित खँ प्वंकेगु'

नेपाःया कर्मचारीतन्त्रय 'फाइल सुचुकेगु' व 'जिम्मेवारीपाखे बचे जुइगु' प्रवृत्ति छगू पुलांगु त्वय खः। निजामती सेवा तालिमय न्ह्यब्वयागु सिद्धान्तयात दुथ्याकेगु अनिवार्य जू। कर्मचारीतयत राजनीतिक दबावय लानाः गलत निर्णय यायेगु मानसिक भार व थःगु लैपुयात गथे यानाः सञ्चार यायेगु' धकाः स्यनेमाः। कर्मचारीतयत यानापुसे च्वनाः सत्य खँ ल्हाये फइगु 'सुरक्षित थाय' उपलब्ध याकेत 'कन्फेसन अडिट' थेंज्याःगु संयन्त्र विकास यायेमाः।

शिक्षा : इमान्दार पुस्ता दयेकेगु

प्रस्तुत सिद्धान्तं कथनाच्वंगु दु कि नेपालय 'प्रमाणपत्र दु, तर संस्कृति मदु'। शिक्षा प्रणालीं विद्यार्थीयात 'पास' जुइगु जक स्यनी, तर 'गलती स्वीकार' यायेगु स्यनी मखु। स्कूल व विश्वविद्यालयया

पाठ्यक्रमय 'कम्युनिकेटिड कन्फेसन' दुथ्याकाः विद्यार्थीतयसं गलती सुचुकेगु धइगु मेगु गलती यायेगु खः धकाः थुइका बी। थुकिं भविष्यय नैतिक व पारदर्शी नेतृत्वया जग तइ।

युवा पलायन व राज्यया मौनता

निर्हीनं इलंदः ल्यायम्हत नेपाःपाखे पलायन जुयाच्वंगु आर्थिक, सामाजिक नापं शासकीय विपन्नताया लिच्वः खः। थ्व राज्यया 'सञ्चारया अभाव' व असंवेदनशीलताया विरुद्ध मौन विद्रोह नं खः। दशकौनिसं राज्यं थःगु गम्भीर कमजोरीयात न्ह्याबले त्वपुयाच्वंगु दु, गथेकि पर्याप्त रोजगारी सिर्जना यायेमफुगु व योग्यता व क्षमतायात मूल्य बीगु व्यवस्था स्थापित यायेमफुगु, उकियात स्वीकार यायेगु पलेसा। थ्व 'अस्वीकार' यायेगु संस्कृतिं ल्यायम्हतयगु मनय आक्रोश व अविश्वास ब्वलंकेगु दु।

राज्यं थःगु असफलतायात इमान्दारीपूर्वक 'स्वीकार' मयाःतले वास्तविक सुधारया प्रक्रिया न्ह्याइमखु। इंगु स्वीकार यायेगु धयागु आत्मसमर्पण मखु तर न्ह्यु विश्वासया जग तयेगु खः। राज्यं 'भी असफल जुल' धकाः सुधारया निरतिं ठोस व पारदर्शी रोडम्याप न्ह्यब्वइबलय जक युवातयके थःगु देशप्रति तनाच्वंगु आस्था हाकनं च्याइ। युवा पलायन दिकेत राज्यं थःगु कार्यशैलीइ पारदर्शिता हयेमाःगु व सत्यया सामना यायेमाःगु अनिवार्य जुइ। सत्ययात स्वीकार यायेगु हे युवातयत खँय भविष्य क्यनेगु न्हापांगु पलाः खः।

पारदर्शिताया न्ह्यु क्षितिज

मौनताया संस्कृतिं समाजयात निष्क्रिय जक मखु, बुलुहुँ बौद्धिक व नैतिक रूपं नं मृत यानाबी। गलत ज्या खनाः नं नागरिक सुम्क च्वनीबलय अन्याय व भ्रष्टाचारं समाजय संस्थागत रूप काइ। थुगु सन्दर्भय 'कम्युनिकेटिड कन्फेसन'या सिद्धान्तं क्रान्तिकारी दृष्टिकोण बियाच्वंगु दु। थ्व सिद्धान्तया मू सन्देश खः - सत्य खँ ल्हायेगु वा थःगु कमजोरीयात स्वीकार यायेगु धइगु कमजोरीया संकेत मखु; बरु थ्व छगू महाशक्ति खः गुकिं ध्वनिगू व्यवस्थायात हाकनं जीवन्त यायेफु।

नेपाः थौकन्ह्य 'संस्थागत लुटपाट'या भूलभुलैयाय फसे जुयाच्वंगु दु। थन गलती सुचुकेगुयात चलाखी, त्वपुइगुयात शक्ति माने यायेगु गलत परम्परा दु। तर राष्ट्र निर्माणया निरतिं आः भीसं गलती सुचुकेगु मखु, बरु गलतीयात स्वीकार याइगु व उकियात भिंकेगु 'पारदर्शिताया संस्कृति'यात न्ह्यःने यंकेमाःगु अनिवार्य जुइयुंकेल। गबलय तक शासक व प्रशासकतयके थःगु गलती सार्वजनिक रूपं स्वीकार यायेगु आँट याइमखु, उबलय तक सुधारया लुखा चाली मखु।

थ्व सिद्धान्तयात सफुतिइ जक मखु, संसदनिसें स्कूल व मन्त्रालयनिसें स्थानीय तह तक व्यवहारय हयेमाःगु आवश्यकता दु। जब विद्यार्थीतयसं कक्षाय सत्य खँ ल्हायेगु आँट याइ अले संसदय नेतातयसं धाःसा जवाफदेही समाज निर्माण यायेफइ। भीसं परिकल्पना यानाच्वनागु 'सुशासित नेपाः' या जग थ्वहे खः। अन्ततः सत्ययात इमान्दारीपूर्वक स्वीकार यायेगु हे राष्ट्रिय समृद्धिया निरतिं न्हापांगु व सशक्त पलाः खः।

शाक्य बज्राचार्य सम्मेलन

संस्कृति सम्पदा संरक्षणय पत्रकारिताया भूमिका

किपा : हर्क बहादुर श्रेष्ठ
सामाजिक सञ्जाल

स्वःति प्वाँय्

गुलि जक भललगु शहर थ्व आहा !
विकसित देय्या उन्नतगु
वंथाय् पतिकं चुल्लुसेच्चंगु
सतक दु, गाडी नं चुल्लुगु ।

जमिनया तःलं तःलं ज्वीगु
मेट्रो नं दु रे न्ह्याथासं हे
सरगत च्वं च्वं नं न्ह्याः ट्रेन
मदिकक सुलुलुं न्ह्याबलें हे ।

बैय् जक नं मखु, तगिं तगिं च्वय्
नित स्वत जाः हे सतकत दु
अचम्म अयूनं लिबाइ भनं स्व
पिपिच्याःपिं जक मनूत दु ।

दयुकल थुलिहं साधन मनुखं
याउँक व याकनं थ्यंके धकाः
जाः थें च्वंगु व सतकया जालय्
कानाच्चन जीवन जाम जुयाः ।

जाम थ्व केवल सतकया जक खः
वा खः मनूया न्ह्यपुयागु हे
उन्नाति धाःधां काकाच्चन थःत
बुद्धि मनूया गजपगु हे ।

उघारिं भलभल लुमंसे वल दः
मिहगःया शान्तगु जिगु स्वनिगः
बुलुहुं ग्रहणं त्वपुपुं हैच्चन
शान्तगु देय्, यच्चुगु सर्गः ।

मह छम्हं हे जिगु च्वनावल पीसे
स्वस्वं वनाच्चन गुखे जिगु देय् ?
यंमह भूमिं थें वनाच्चन उखे हे
क्यंकेत गःपः स्वःति प्वाँचय् ।

आर मानन्धर

कविता, ल्वहं व मुर्ति

समा श्री

न्हिथं सुथय्
जब देगःया गं न्याइ
जिं बिचाः याय्
मनुखं द्यः थनाच्चन !
बाय् मेगु छुं ?

सः खुसि मखु
यकःति बाः वनीम्ह
सः चाकःछिं न्यनावनी
गंया थ्वया व तरङ्ग चाकःलिं जुइ
चाकः दुने
म्वानाच्चनी
केवल चेतना
सिना
केवल ल्वहंथें जक
न्ह्यलं चाः केवल ज्ञान
मुर्छा मात्र अज्ञानता
न्हिथं सुथय्
जब देगःया गं न्याइ
जिं बिचाः याय्
देगःया गँनं
द्यः न्ह्यलं चाय्की कि मूर्खता ?

मिं गन जक मदुथें
प्वाःया मिं नं मिं हे खः नि !
तं नं ला मिं हे खः !

अभिमान नं मिं
मिं संरक्षक खः जीवनया
मिं विनाशक नं खः जगतया
सौम्य, शान्त लकसय्
न्हिथं सुथय्
जब देगःया गं न्याइ
जिं बिचाः याय्
देगःया गँनं
मिं ग्वाकी कि स्याइ ?

न्हिथं सुथय्
जब देगःया गं न्याइ
जिं बिचाः याय्
मनुखं देगः दुनेया ल्वहं थनी !
वा
थः दुनेया मूर्ति ?

सुरेश दाइ !

सुनिता महर्जन

कर्म किइगु लँपुइ
छंगु देन लुमंका
छ ब्यूगु ज्ञानं
थःत वहे लँपुइ फ्याना
मिहगः खनागु म्हागस
कन्हय् पूवनीगु खनाः
छंगु देनयात जिं
सदा सदा नुगलय् स्वथना

कर्म याना हुँ
कर्म हे छंगु म्हासीका बी धाइम्ह
छंगु खँ धाथे सत्य तायेका च्वना
सकसियां म्हुतु छंगु नां
पिज्वःगु खना
दुःख सुख छु खँ
कर्मय् हे नुगः पाय् त्यना

मचा निसें बुरातकं छंगु पासा
छ दना वइत्यनि ला धकाः सकसिया आशा
खयत ला देह छंगु च्याका नौ जुइधुकल
अयूनं यः दाई छ तिमिला थें त्वइगु जुल

सुरेश दाई म्हासिउगु ताः ई दत
सदां सकसितं न्हिइका च्वनीम्ह छ
थौं छाय् मखुगु इलय्
सकसितं ख्वय्का वना ?

छंगु न्हिलासुं शान्ति बियाच्वं थें
छ लुमनी सकसिया नुगः नुगलय्
ख्याः यायां थ्व देह त्वःता वंम्ह
जहाँथिना च्वनी यक्वसिया कर्मय्

ख्वःगु दु थौं सकसियां नुगः
नेपालभाषा ह्यमिपिं जक मखु
साहित्य ख्यः हे सूय जगु ताया
नेपाः देय् हे शोकय् दुवे जगु ताया

सुरेश दाईयात सकसिया सुवा दुगु खना
मनूया जक मखु दाई !
छ द्यःयात यल
म्हागसय् खनिबलय नं दाइ छन्त
स्वर्गय् च्वना मुसुहुँ न्हिउगु खनेगु जुल ।

जिगु मतिना : जिगु जीवन

कायेमफुगु मतिना
गथे धाये जिगु ?
थःत मलाःगु सिरपाः
गथे धाये जिगु ?
तर वप्रतिया जिगु लगाव
सुनां धायेफु जिगु मखु ?

सुर्घोयात जिं थी मफु
फयुयात ल्हातं ज्वने मफु
अयूनं निभालं, फसं जितः थियाच्चनी
उकियात सुनां नं पनां पने फैमखु ।

दुःख सुख खः जीवन
गबलें न्हिला, गबलें ख्वबि
जीवनया सुख दुःख
भोगे मयासें सुं वने दैमखु ।

अनिश राज श्रेष्ठ

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन,
बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ्ग पनि गरिन्छ ।

हरेक मंगलवाः
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक

मन्त्र_साप्ताहिक Mero Saptahik

मालाः मालाः ब्वनादिसँ ।

कवि कविता व कफि ज्याभूवः तःजिक क्वचाल

लहना वाःपौ/ कला, साहित्य व संस्कृति या ख्यल्यु नेवाः प्राज्ञिक संस्था कथं निस्वनातःगु नेपालभाषा एकेडेमिया ग्वसालय बुढानिलकण्ठ नगरपालिका वडा नं १३ चुनिख्यःया ग्वाहाली कवि, कविता व कफि नांगु साहित्यिक व सांगितिक ज्याभूवः वंगु शनिवाः जुल। ज्याभूवः सिबे न्ह्यः नेपालभाषा एकेडेमिया ब्वनायु भायादीपि साहित्यकार व संगीतकःमिपित बुढानिलकण्ठ नगरपालिका १३ वडायु लाःगु चुनिख्यल्यु उपमेयर अनिता

लामां लसकुस यानादीगु खः। ज्याभूवल्यु अनया स्थानीय करुणामय भजन खलः पाखें भजन व म्ये न्यकुगु खःसा सत्यनारायण मानन्धर, दिपा महर्जन, रानीशोभा महर्जन, कविता जोशी, रफेला महर्जन, पवित्र कसाः लगायतं म्ये न्यका दिलसा मिनर्वा शर्मा राजोपाध्याय चचा प्याखं न्ह्यब्वयादिगु खः। अथेहे तुं ज्याइवल्यु डा. पुष्पराज राजकर्णिकार, लोककवि राजभाइ जकःमि, लक्ष्मी माली,

शकुन्तला महर्जन, रीना महर्जन, प्रदिपरत्न शाक्य, डा. योगेन्द्र प्रधान, मिमला शर्मा, स्नेह सायूमि, धर्मराज राजकर्णिकार, कविन्द्रलाल प्रधान, नविन प्रकाश श्रेष्ठ, सुधिर ख्वबि, नारद वज्राचार्य, बसन्त नकःमि, रश्मी नापित, आर मानन्धर, शाक्य सुरेन, रुपा शाही, मिनर्वा शर्मा राजोपाध्याय, अर्जुन नेपामि, बद्री वेदना, श्रीराम श्रेष्ठ, राम के इ सि, ओमकृष्ण श्रेष्ठ, रत्न मन व अमिर मैयाँ रन्जित लगायतं कविता ब्वनाः न्यकादीगु खः।

एकेडेमीया थीथी नियमित ज्याभूवः थें थ्व नं नियमित ज्याभूवः कथं न्ह्याका यंकेगु खँ एकेडेमीया सदस्य सचिव महेन्द्र गोपाल कर्माचार्य जानकारी बियादीगु दु।

थ्व पालयु ज्याभूवःया संयोजन म्ये हालामि प्राज्ञ रिता महर्जनं यानादीगु खःसा वयकलं हे ज्याभूवः न्ह्याकादीगु खः। कविपनिगु कविता वाचनया नापनापं म्येहालामिपि पाखें म्ये न्यनेगु ज्याभूवः जूगु खँ ग्वसाः खलकं जानकारी बिउगु दु।

“सुथसिया निभाः” कभर म्ये कासा त्याकामि घोषणा

लहना वाःपौ/म्येहालामि पुरुषोत्तम श्रेष्ठया म्ये ‘सुथसिया निभाः’या कभर धेंधें बल्लाः कासा ‘सुथसिया निभाः’ म्ये कासा’या त्याकामि घोषणा जूगु दु। ग्वसाः खलः कन्फराक्टीभ मिडिया सोलुसन शनिबाः किपुलिइ छू ज्याभूवः यासैं कासायु न्हाप, ल्यू लियाल्यु व हःपाः सिरपाः त्याकामियात सिरपाः लःल्हाःगु खः। कासायु विजु श्रेष्ठ न्हाप लाःगु दु। कासायु न्हाप लानां श्रेष्ठ छु म्ये रेकर्डिड व उगु म्येया म्यूजिक भिडियो सिरपाः त्याकादीगु दु। धेंधें बल्लाख्यु केशव तण्डुकार ल्यू मीना प्रजापति लियाल्यु लात सा मोहन दास श्रेष्ठ हःपाः सिरपाः त्याकादिल। तण्डुकार, प्रजापति व श्रेष्ठ नं छु छु म्ये रेकर्डिड सिरपाः त्याकादीगु दु। वरिष्ठ संगीतकार अमरराज राजोपाध्याय,

बुद्ध सायूमि व सुमन कपाली दुथ्याःगु निर्णायक मण्डलं कासाया त्याकामिपि ल्यःगु खः। ज्याइवल्यु कासाया विशेष ब्वतिमिकथं स्वम्ह मचा कासामियात नं हंगु खः। मचा कासामिपि गौरव मणि शर्मा (४दँ), निर्भिक अमात्य (६दँ) व सात्विक राज शर्मा (८दँ) यात हंगु खः। अथेहे, दकले जिथिम्ह कासामि गौरीबाबा शर्मा (७६दँ) यात व नेवाः इतर ब्वतिमि कथं सैलेन्द्र थापा

मगरयात नं हंगु खः। ज्याभूवल्यु न्ववासें कन्फराक्टीभ मिडियाया नायःलिसैं ज्याभूवः कजि बिराजकाजी राजोपाध्याय न्हूपि प्रतिभा मालाः पिब्वयेगु आज्जु कासाया ग्वसाः ग्वयागु धयादिल। ज्याइवल्यु म्येहालामि पुरुषोत्तम श्रेष्ठलिसैं सुरजबीर बज्राचार्य, भीम तुलाधरं नं म्ये हालाः न्ह्यब्वयादीगु खःसा मिनर्वा शर्मा राजोपाध्यायं चयां हुलाप्याखं न्ह्यब्वयादीगु खः।

मिसापिनिगु क्यान्सर परीक्षण न्ह्यात

लहना वाःपौ/ वीर अस्पताल्यु मिसापिनिगु निःशुल्क क्यान्सर परीक्षण न्ह्याकूगु दु। यैं महानगरपालिका अस्पताललिसे मंकाः ज्यायु म्हिगः अस्पताल्यु ग्वसाः ग्वःगु ज्याइवल्यु मिसापिनिगु दुरुपाः, मचाछैं लिसैं सर्भाकल क्यान्सरया परीक्षण न्ह्याकूगु खः। क्यान्सर परीक्षण आः वइगु वैशाख २० गते तक न्ह्याइगु खँ धाःगु दु।

महानगरपालिकाया कार्यवाहक प्रमुख सुनिता डङ्गोलं क्यान्सर ल्वयु इलयु सीकेफुसा लंके फइगु धयादिल। वयकलं धयादिल, ‘जाँच यानाः इलयु हे क्यान्सर म्हिसिके फतधाःसा वासः याइबलयु म्हो जक ध्यबा फुइगु नापं अःपुइ। जीवन बचे यायेफइ। उगु इलयु वयकलं नापं थःगु क्यान्सर परीक्षण याकादीगु खः।

प्रतिष्ठानया उपकुलपति प्राडा भूपेन्द्रकुमार बस्नेतं थ्वसिबे न्ह्यः इलयु हे क्यान्सर म्हिसिके मफयाः थ्व ग्वानापुसे च्वनाच्वंगु न्ह्यथनादिल। अस्पतालया कार्यकारी निर्देशक प्रा डा दिलिप शर्मा मिसातयुसं तःक्वः हे क्यान्सर परीक्षण यायेमाःगु व क्यान्सर जुइवं ग्याये म्वाःगु धयादिल।

महानगरया स्वास्थ्य विभाग प्रमुख दीपक केसीं देयुन्यकंया न्ह्यामहं मिसापिसं अस्पताल्यु वनाः क्यान्सर परीक्षण याके फइगु धयादिल। वयकःया कथं क्यान्सर परीक्षणया निर्ति महानगरया ३२ गू शहरी स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रपाखें प्रेषण (रिफर) पुर्जा कयाः अस्पताल्यु वनाः क्यान्सर परीक्षण याके फइगु खँ धयादिल। मिसापिनिगु क्यान्सर परीक्षणया निर्ति महानगर अस्पतालयात छू करोड ५० लाख तका ग्वाहालि याःगु खः।

परीक्षण उलेज्यायु राष्ट्रिय चिकित्सा विज्ञान

बुंगद्यःलिसे स्वापु दुगु ज्वलं मुंकीगु

लहना वाःपौ/ यल महानगरपालिकां जावलाख्यल्यु च्वंगु बुंगद्यःया संग्रहालयया निर्ति ऐतिहासिक सामग्री संकलन यायेगु ज्या न्ह्याकूगु दु। स्थानीय जनजीवन व संस्कृतिलिसे न्हापानिसैं सम्बन्ध दयावयाच्वंगु बुंगद्यःलिसे सम्बन्धित वस्तु, क्रिपाः लिसैं अभिलेख संग्रहालययु तयेगु तयारी यानाच्वंगु खः।

यल महानगरपालिका-४ या नायः सन्तोष खड्काया कथं संग्रहालययु तयेत गुथि संस्थान व बुंगद्यःलिसे सम्बन्धित थीथी संघसंस्थातयुत पत्राचार यानादीगु खः। वयकलं छुं छुं क्रिपाः संकलन जुइधुकूगु दुसा मेमेगु संकलनया प्रक्रियायु दुगु जानकारी नं बियादीगु दु।

थ्व अभियानपाखें ऐतिहासिक, सांस्कृतिक व धार्मिक महत्वया सामग्री

सुरक्षित रूपं संरक्षण यायेगु आज्जु कयातःगु खः। वा व सहकालया द्यःकथं पुजा याइम्ह बुंगद्यःया रथयात्रा यलया प्रमुख सांस्कृतिक जात्रा मध्ये छू खः।

दैयदसं ग्वसाः ग्वइगु थ्व जात्रा स्वनिगःया हे दकलयु ताःहाकःगु व ऐतिहासिक रथयात्रा खः।

थ्वहे विशिष्ट परम्परा व थुकिया ऐतिहासिक पृष्ठभूमियात व्यवस्थित रूपं संरक्षण व प्रदर्शन यायेत संग्रहालय निर्माण याःगु खः। महानगरया कथं आःया निवाः दुने संग्रहालय निर्माण यायेगु ज्या पूवनी।

न्हापांगु चरणयु संग्रहालय अवलोकनया निर्ति बिस्कं हे शुल्क काइ। जावलाख्यःया सदर चिडियाखानाया टिकट काःपिं आगन्तुकतयुसं उगु हे टिकटपाखें संग्रहालय अवलोकन यायेफइगु खँ धाःगु दु।

देयु दबुलिइ

न्ह्याकेगु तयारी जूगु खःसा न्हापा मुद्दा तःपिसं हे हाकनं यैंया सिडिओ कार्यालय उजुरी तयाः देयु दबूया तःमुंज्या स्थगित याकेगु कुतः याःगु खः।

देयु दबूया तत्कालीन नायः पवित्र वज्राचार्य सहित वंगु पुचलं सिडिओ कार्यालय लिखित लिसः बीधुंकाः सिडिओ कार्यालयं तःमुंज्या न्ह्याकेत स्वीकृत बिउगु खः।

वंगु आइतवाः जूगु तःमुंज्याया इवल्यु अदालतयु लाःगु मुद्दायु बहस यानादीपिं देयु दबूया कानुनी सल्लाहकार पूर्व महान्यायाधिवक्ता डा. मुक्ति प्रधान, वरिष्ठ अधिवक्ता चण्डेश्वर श्रेष्ठलिसैं देयु दबूपाखें मुद्दायु बहस यानादीपिं अधिवक्तापित सुभायु पौ नं लःल्हाःगु खः।

अथे हे देयु दबूया थीथी प्रदेश, जिल्ला, नगरया निर्ति जग्गा दान यानादीपिं जग्गा दातापित नं हनापौ देखाःगु खः। थुकथं हे देयु दबूपाखें थीथी जिल्लायु भिंघः पलिस्था यायेगु ग्वसाः कथं दाता जुयादीपिं देयु दबूया मूख्याञ्जे सत्यनारायण डंगोल, सचिवालय दुजः माइला डंगोल, गणेशमान श्रेष्ठपिसं आतक देयुन्यकंया न्ययगु स्वयां अप्वः थासयु भिंघः ग्वाहालि यानादीगु जानकारी बिउगु खःसा म्हिगः जूगु ज्याइवल्यु भूगु सेवा समाज खोटाङ दिक्तेलयात नं भिंघःया मूर्ति लःल्हाःगु खः। उगु हे ज्याइवल्यु समाजपाखें भिंघःया मूर्ति ग्वाहालि यानादीगुलिं दातापित सुभायु पौ नं लःल्हाःगु खः।

तथ्यया आधारयु....

सम्प्रेषण यायेमाःगु खँ धयादीगु दु। संस्कृतिकर्मी जितेन्द्रविलास वज्राचार्य संस्कृति, सम्पदा ल्यकेगु निर्ति मातृभाषा भाषापाखे पत्रकारिता व डिजिटल माध्यमयात छ्यला न्ह्याः वनेमाः धयादिसैं सांस्कृतिक सम्पदाया मौलिकता ल्यकेगु निर्ति सञ्चार माध्यमं बिस्कं

कथं व्याख्या व सन्दर्भ सहित सामग्री प्रकाशन यायेमाःगुलि बः बियादीगु खः।

ज्याइवल्यु नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ (फोनिज) या महासचिव समिर बलामी नीतिगत सुधारया निर्ति बहस न्ह्याकेमाः, विज्ञ नाप सरोकारवालातयु सः नीति निर्मातातयु थायु थ्यंकेगु व लोपोन्मुख संस्कृति म्वाकेगु निर्ति पत्रकारितातयु भूमिका महत्वपूर्ण जुइगु बिचाः प्वकादीगु खः।

पत्रकार दबूया केन्द्रीय अध्यक्ष नुपेन्द्रलाल श्रेष्ठ नेवाः पत्रकारतयु भूमिका केवल समाचार सम्प्रेषण यायेगु जक मखु स्थानीय पहिचान, भाषा व मौलिक ज्ञानया संरक्षण नाप स्वायेमाःगु खँयु बः बियादीगु खः।

नेपालभाषाया वाःपौ लहनाया प्रकाशक जुयादीम्ह अध्यक्ष श्रेष्ठ नेपालभाषापाखे लोपोन्मुख परम्परा, बाखं, गुथि प्रणाली व संस्कारया दस्तावेजीकरण यायेगु निर्ति मातृभाषा पत्रकारिताया विशेष योगदान दुगु खँ धयादिल। वयकलं पत्रकार दबूया ग्वाहालिं यल न्हना वनेधुकूगु यल लायकूल मानमानेश्वरी पायो जात्रा नापं थेच्वया गथु प्याखँयात निरन्तर न्ह्याकेत सफल जूगु खँ धयादिल।

अथेहे, पत्रकार दबूया निवर्तमान अध्यक्ष सुरजवीर वज्राचार्य पत्रकारतयु सम्पदा, भाषा व संस्कृति नाप सम्बन्धित मुद्दायु प्राथमिकत बिया सः तया वयाच्वनागु खँ कनादिल। संस्कृति क्षेत्रयु ताः ईनिसे रिपोर्टिड याना वयाच्वम्ह वरिष्ठ पत्रकार विराजकाजी राजोपाध्याय संस्कृति सम्पदाया विषय रिपोर्टिड यायेत अध्ययनया लिसैं सन्तुलित समाचार प्रसारण यायेमाःगु खँ धयादिल।

दबूया बरिष्ठ उपाध्यक्ष सुनील महर्जन, महासचिव के.के मानन्धर व सचिव राजु नापित पत्रकारिताया प्रवर्द्धन, नागरिक पत्रकारिता, तालिम, स्रोत साधनया उपलब्धता व समुदाय नाप सहकार्य यायेगुलि प्राथमिकता तयेमाःगु खँयु बः बियादिल।

